

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
Факультет математики, природничих наук та технологій

ПРОЕКТ

ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я
ЛЮДИНИ, ХІМІЯ)»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Ступень вищої освіти: бакалавр
Галузь знань: 01 «Освіта/ Педагогіка»
Спеціальність: 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я
людини)»»

Предметна спеціалізація: 014.05 «Середня освіта (Біологія
та здоров'я людини. Хімія)»
Професійна кваліфікація: Бакалавр. Вчитель біології, здоров'я
людини та хімії закладу загальної середньої освіти

Кропивницький - 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Аркушина Ганна Феліксівна**, кандидат біологічних наук, доцент Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (гарант);
2. **Калініченко Надія Андріївна**, доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;
3. **Казначєєва Марія Сергіївна**, кандидат біологічних наук, доцент Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

ОПП розроблена відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII (ст. 44. Акредитація освітньої програми), Закону України «Про вищу освіту» (ст. 10. Стандарти вищої освіти, ст. 25. Акредитація освітньої програми); постанови КМУ від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», постанови КМУ від 29.04.2015 №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», зі змінами згідно пост. КМУ від 27.09.2016 №674, від 01.02.2017 №53, постанови КМУ від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», із змінами, внесеними згідно з пост. КМУ №509 від 12.06.2019; наказів МОН України від 11.07.2019 №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», від 01.06.2016 №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», від 06.11.2015 №1151; листа МОН України від 28.04.2017 №1/9-239 «Про примірний зразок освітньо-професійної програми», Закон України «Про повну загальну середню освіту» – 16 січня 2020 року № 463-IX.

Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)» розроблена на основі компетентнісного підходу підготовки фахівця у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), що отримує кваліфікацію «Бакалавр середньої освіти. Вчитель біології, основ здоров'я та хімії закладу загальної середньої освіти».

При розробці ОПП, зокрема при визначенні загальних компетентностей і результатів навчання, використано доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)» («Гармонізація освітніх структур в Європі») – Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання / пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д - ра техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича. Київ : ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с.

ОПП використовується під час :

- акредитації освітньої програми;
- планування та організації освітнього процесу (зокрема, розроблення навчального плану, програм та робочих програм навчальних дисциплін і практик тощо);
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів.

ОПП враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» та Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг і строк навчання;
- інтегральну, загальні та фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік і обсяг навчальних дисциплін;
- структурно-логічну схему освітньої програми.

Користувачі ОПП:

- здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

- викладачі, які здійснюють підготовку бакалаврів зі спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»;

- екзаменаційна комісія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»;

- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка та інші.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, кафедра природничих наук і методик їхнього навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»). Вчитель біології, основ здоров'я та хімії закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, обсяг ОП на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 рік 10 місяців
Наявність акредитації	<i>Сертифікат серія УД № 12007854 термін дії до 1 липня 2025 р.</i>
Цикл / рівень	<i>FQ – ENEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень</i>
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	<i>5 років</i>
Інтернет адреса постійного	https://www.cuspu.edu.ua

розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Створення освітнього середовища для підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі освіти, які володіють необхідними компетентностями для здійснення освітнього процесу в галузях біології, здоров'я людини, хімії, а також для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасних біологічних та хімічних науки, педагогіки та методики середньої освіти, здатності до самостійної педагогічної діяльності в умовах навчальних закладів середньої освіти	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	01 Освіта / Педагогіка 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Обов'язковий компонент (ОК) – 180 кредитів, в тому числі 31,5 кредит практичної підготовки. Вибірковий компонент (ВК) – 60 кредитів.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра має прикладну спрямованість, структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти і науки, передбачає підготовку до виконання функціональних обов'язків учителів біології, основ здоров'я, хімії, класних керівників в закладах загальної середньої освіти, організаторів гуртків біологічного, хімічного та валеологічного спрямування та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача, формування готовності до самоосвіти та професійного самовдосконалення.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Предметні спеціальності: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та 014.06 Середня освіта (Хімія) Підготовка вчителя для навчання шкільних предметів біологія, основи здоров'я, хімія. Ключові слова: вища освіта, бакалавр, вчитель, біологія, здоров'я людини, хімія Основною метою освітньої програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, дослідницького та інноваційного характеру в галузі педагогіки та методики середньої освіти сучасної біологічної науки. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері біологічної освіти та науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої

	освіти та кар'єрного зростання
Особливості програми	<p>Підготовка вчителя біології, основ здоров'я та хімії, здатного інтегрувати знання з біології, основ здоров'я та хімії для формування в учнів закладів загальної середньої освіти ставлення до навколишнього середовища як потенційного джерела здоров'я і безпеки людини</p> <p>Двопрофільна підготовка фахівців з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка передбачає введення термінологічної іноземної лексики за професійним спрямуванням, проведення окремих навчальних занять англійською мовою, міжнародну мобільність. Освітня програма орієнтує на актуальні проблеми здорового способу життя, здорового харчування, у рамках яких можлива подальша професійна кар'єра. Програма виконується в активному освітньому середовищі</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Вид економічної діяльності (за КВЕД 009:2010): P ОСВІТА 85 Освіта 85.3 Середня освіта 85.31 Загальна середня освіта 85.32 Професійно-технічна освіта</p> <p>Вид професійної діяльності (за ДК 003:2010): 2 Професіонали 23 Професіонали в галузі освіти та навчання 232 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти 2321 Викладачі закладів професійної (професійно-технічної) освіти 2322 Викладачі закладів фахової передвищої освіти 235. Інші професіонали 2359 Інші професіонали в галузі освіти і навчання</p>
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти для здобуття ступеня магістра. Можливість навчання за програми: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання з елементами наукових досліджень. Його реалізація передбачає максимальний розвиток дослідницьких умінь та навичок під час практик та науково-дослідної роботи студентів, ініціативне самонавчання. Під час лекційних занять застосовується проблемний, системний, історичний та логічний підходи,

	<p>використовується аналіз, синтез, порівняння, моделювання. Лабораторні та практичні заняття проводяться в малих групах, базуються на методах експериментальних наукових досліджень, статистичного аналізу експериментальних даних, інформаційних та комунікаційних технологій. Навчально-методичне забезпечення навчальної та самостійної роботи здійснюється із застосуванням засобів дистанційного навчання: електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Освітній процес сприяє особистому саморозвитку, формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти, опануванні методів біологічних наук (польових досліджень, обробки біологічної інформації, використання інформаційних технологій) та наук про здоров'я (оцінка та прогнозування здоров'я на різних рівнях із урахуванням усіх складових, в тому числі на модельних об'єктах), методики освітніх наук і психології з організації освітнього процесу, методик формування предметних компетентностей з біології, основ здоров'я, хімії.</p> <p>Освітні технології: проблемно-розвивальні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, кейсові, проектні, контекстного навчання, технології співпраці, тренінги.</p>
Оцінювання	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів в освітньому процесі за усіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності. З метою контролю і оцінювання в університеті використовуються наступні шкали: 4-бальна національна шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); 2 – рівнева національна шкала («зараховано», «незараховано»); 100-бальна та шкала ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів освітньої програми базується на принципах Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи та «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДПУ ім. В. Винниченка на 2022-2023 навчальний рік» https://www.cuspu.edu.ua/ua/publicna-informatsiia/normatyvni-dokumenty</p> <p>Формами контролю знань здобувачів освітньої програми є поточний, модульний і підсумковий контролю. Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквиуму, результату експерименту, що можна оцінити кількісно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо) обирає викладач дисципліни. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання, є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур. Критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок</p>

	оприлюднюються заздалегідь
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ФК 5. Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.</p>

<p>Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів.</p> <p>ПК 2. Здатність розуміти й уміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації.</p> <p>ПК 3. Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі.</p> <p>ПК 4. Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень.</p> <p>ПК 5. Здатність у процесі навчання та виховання учнів розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання біології, основ здоров'я та хімії, спрямованих на розвиток здібностей учнів на основі психолого-педагогічної характеристики класу.</p> <p>ПК 7. Здатність упроваджувати здоров'язбережувальні, профілактичні та оздоровчі технології в педагогічній діяльності; здатність розкривати сутність здорового способу життя й застосовувати базові знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.</p> <p>ПК 8. Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок, здійснювати позакласну виховну роботу з питань формування, збереження і зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок, неінфекційних та соціально-небезпечних інфекційних хвороб.</p> <p>ПК 9. Здатність аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя.</p> <p>ПК 10. Розуміння тенденцій у сучасній освіті та вміння прогнозувати наслідки педагогічної, здоров'язбережувальної та фізкультурно-оздоровчої діяльності.</p> <p>ПК 11. Здатність планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в закладах загальної середньої і позашкільної освіти учнівської молоді.</p> <p>ПК 12. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією хімічних наук.</p> <p>ПК 13. Здатність характеризувати досягнення хімічної технології та сучасний стан хімічної промисловості, їхню роль у суспільстві.</p> <p>ПК 14. Здатність застосовувати основні методи дослідження для встановлення складу, будови й властивостей речовин, інтерпретувати результати досліджень. Здатність характеризувати та визначати якісний та кількісний склад речовин.</p>
---	---

	<p>ПК 15. Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони хімії, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.</p> <p>ПК 16. Здатність до перенесення системи наукових хімічних знань у площину навчального предмету хімії, здійснення структурування навчального матеріалу.</p> <p>ПК 17. Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання хімії для планування та організації навчально-виховного процесу при вивченні хімії.</p> <p>ПК 18. Здатність до проектування власної діяльності при навчанні біології, хімії та основ здоров'я учнів закладів загальної середньої освіти.</p>
7 – Програмні результати	
	<p>ПРН 1. <i>Знає</i> історичні етапи розвитку предметної області.</p> <p>ПРН 2. <i>Знає</i> закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p> <p>ПРН 3. <i>Знає та розуміє</i> принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p> <p>ПРН 4. <i>Знає та розуміє</i> особливості навчання різноманітних груп учнів, <i>застосовує</i> диференціацію навчання, <i>організовує</i> освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРН 5. <i>Уміє оперувати</i> базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>ПРН 6. <i>Уміє використовувати</i> інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПРН 7. <i>Уміє застосовувати</i> міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 8. <i>Добирає і застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 9. <i>Володіє формами та методами</i> виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, <i>уміє</i> відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</p> <p>ПРН 10. <i>Здатний проектувати</i> психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>ПРН 11. <i>Здатний цінувати</i> різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.</p> <p>ПРН 12. <i>Усвідомлює</i> цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.</p> <p>ПРН 13. <i>Знає</i> біологічну термінологію і номенклатуру, <i>розуміє</i> основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки.</p>

ПРН 14. *Знає*будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів.

ПРН 15. *Знає*сучасну систему живих організмів та методологію систематики.

ПРН 16. *Знає*будову й функції організму людини, основи здорового способу життя.

ПРН 17. *Знає* роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.

ПРН 18. *Знає, розуміє і здатний* використовувати рекомендації з методики навчання біології, основ здоров'я і хімії для виконання освітньої програми в базовій середній школі.

ПРН 19. *Уміє* застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.

ПРН 20. *Виконує* експериментальні польові та лабораторні дослідження, інтерпретує результати досліджень, *уміє* виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії.

ПРН 21. *Уміє описувати* живі організми й системи різного рівня з використанням методів сучасної біології, *володіє* різними методами розв'язування задач з біології.

ПРН 22. *Розуміє і характеризує* стратегію сталого розвитку та розкриває сутність взаємозв'язків між довкіллям і людиною; *знає* провідні принципи функціонування екосистем, оцінює вплив екологічних факторів на здоров'я людини.

ПРН 23. *Застосовує* термінологію, засоби оцінки рівня складових здоров'я людини (фізичної, психічної, соціальної й духовної).

ПРН 24. *Визначає* загальні закономірності, механізми становлення й розвитку психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів та форм людської особистості; особливості формування особистості в різні вікові періоди, фактори регуляції поведінки особистості; основи соціальної психології груп і колективу.

ПРН 25. *Знає, розуміє і застосовує* у професійній діяльності теоретичні й методичні засади організації занять здоров'язбережувальної спрямованості в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

ПРН 26. *Описує* основні ознаки невідкладних станів та захворювань різних систем організму людини; *уміє* надавати першу допомогу під час морфо-функціональних порушень різних систем організму людини та променевих уражень й уражень отруйними речовинами; *виявляє* основні ознаки різних інфекційних захворювань та демонструє здатність надавати першу допомогу постраждалим.

ПРН 27. *Створює* індивідуальні оздоровчі програми, *застосовує* методи валеологічної профілактики та оздоровлення, здоров'язбережувальні технології.

ПРН 28. *Знає* хімічну термінологію і сучасну номенклатуру, *знає та розуміє* основні концепції, теорії

	<p>та загальну структуру хімічних наук.</p> <p>ПРН 29. <i>Знає</i> вчення про періодичну зміну властивостей хімічних елементів та їхніх сполук, про будову речовини та <i>розуміє</i> взаємозв'язок між ними.</p> <p>ПРН 30. <i>Знає</i> класифікацію, будову, властивості, способи одержання неорганічних і органічних речовин, розуміє генетичні зв'язки між ними.</p> <p>ПРН 31. <i>Уміє</i> застосовувати знання сучасних теоретичних основ хімії для пояснення будови, властивостей і класифікації неорганічних і органічних речовин, періодичної зміни властивостей хімічних елементів та їхніх сполук, утворення хімічного зв'язку, направленості та швидкості хімічних процесів.</p> <p>ПРН 32. <i>Уміє</i> аналізувати склад, будову речовин і характеризувати їхні фізичні та хімічні властивості в єдності якісної та кількісної сторін.</p> <p>ПРН 33. <i>Володіє</i> різними методами розв'язання розрахункових і експериментальних задач з хімії та методикою навчання їх школярів; <i>здатний виконувати</i> хімічний експеримент як засіб навчання.</p> <p>ПРН 34. <i>Уміє</i> переносити систему наукових хімічних знань у площину навчального предмета хімії, чітко і логічно розкривати основні теорії та закони хімії.</p> <p>ПРН 35. <i>Розробляє</i> навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи, окремих учнів.</p> <p>ПРН 36. Добирає міжпредметні зв'язки курсів біології, хімії та основ здоров'я в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності</p> <p>ПРН 37. <i>Дотримується</i> педагогічної етики, поважає гідність дітей, навчає їх захищатися від фізичного та психічного насильства, переконує уникати шкідливих звичок.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності в освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі використовуються мультимедійне обладнання, обладнання біологічних та хімічних лабораторій і спеціалізованих кабінетів, а також комп'ютерних класів

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті Університету https://www.cuspu.edu.ua. Для інформаційного забезпечення студентів використовуються загально-університетські та кафедральні ресурси, бібліотека, мережа Internet з вільним доступом, цифровий репозитарій. Навчально-методичне забезпечення передбачає розроблення для кожної дисципліни робочих навчальних програм, силабусів, програм практичної підготовки, методичних рекомендацій для самостійної роботи студентів, виконання курсових робіт, державної атестації. Розроблено критерії оцінювання знань та вмінь студентів для поточного, семестрового контролю, а також для підсумкової атестації за спеціальністю. Наявні бази проходження педагогічної практики (заклади загальної середньої освіти м. Кропивницький та Кіровоградської області).</p> <p>Належним чином забезпечено проведення вступної кампанії, планування та організація освітнього процесу. Студенти та викладачі мають доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти. Ефективно здійснюється адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості та оцінки студентами якості освітнього процесу. Навчальні аудиторії забезпечені ліцензійними продуктами Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio, StarOffice та ін. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM)CPU 3.00GHz 86_64.</p> <p>Для проведення лабораторних занять з інформатики використовуються комп'ютерні лабораторії з відповідними пакетами прикладних програм (в тому числі ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.</p> <p>Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle-ЦДПУ (moodle.cuspu.kr.ua) та Google Classroom. Розроблені дистанційні навчальні курси, в яких зареєстровано всіх студентів університету. Найбільшим попитом студентів користується освітнє середовище «Вікі ЦДПУ» на базі MediaWiki.</p> <p>Мережа Інтернет допомагає студентам отримувати необхідну для навчання та підвищення професійної кваліфікації інформацію, надає можливість доступу до навчальної інформації з різних дисциплін, є невід'ємною складовою процесу становлення студентів як фахівців.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачено можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують оволодіння загальними компетентностями на основі двусторонніх угод між Центральноукраїнським державним педагогічним університетом імені Володимира Винниченка та</p>

	університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	Передбачено участь та стажування у науково-дослідних проектах і програмах академічної мобільності за кордоном згідно з «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_10.2019.pdf).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	не передбачене

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1.	Українська мова та культура мовлення	3	екзамен
ОК 2.	Історія та культура України	3	екзамен
ОК 3.	Філософія	3	екзамен
ОК 4.	Іноземна мова	3	залік
ОК 5.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	10,5	Залік, екзамен
ОК 6.	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК 7.	Фізичне виховання	4	залік
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	залік
ОК 9.	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	залік
ОК 10	Фізіологія людини і тварини	6	залік, екзамен
ОК 11	Біохімія	5,5	залік, екзамен
ОК12	Ботаніка	9	екзамен
ОК13	Зоологія	9	екзамен
ОК14	Анатомія людини	6	екзамен
ОК15	Екологія	3	екзамен
ОК16	Загальна та неорганічна хімія	10,5	екзамен
ОК17	Органічна хімія	7	екзамен
ОК18	Аналітична хімія	4	залік
ОК19	Психологія	4,5	екзамен
ОК20	Педагогіка	9	екзамен
ОК21	Фізична і колоїдна хімія	3,5	екзамен
ОК22	Методика навчання хімії	6,5	екзамен
ОК23	Методика навчання біології та здоров'я людини	10	екзамен
ОК24	Генетика	4,5	екзамен
ОК25	Фізіологія рослин	3,5	екзамен
ОК26	Здоров'я людини	4	екзамен
ОК27	Виробничо-педагогічна практика у школі	18	диф.залік
ОК28	Навчально-польова комплексна біологічна практика	7,5	залік
ОК29	Навчальна хіміко-лабораторна практика	1,5	залік
ОК30	Пропедевтична практика з психології	1,5	залік
ОК31	Пропедевтична практика з педагогіки	1,5	залік
ОК32	Пропедевтична практика з фаху	1,5	залік
ОК33	Курсова робота з біології	1,5	диф.залік
ОК34	Курсова робота з методики навчання біології, або методики навчання здоров'я людини, або методики навчання хімії	1,5	диф.залік
ОК35	Оглядові лекції до ДА	1,5	екзамен
ОК36	Атестація	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

I курс		II курс		III курс		IV курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Українська мова та культура мовлення	Безпека життєдіяльності на охорона праці в галузі	Філософія		Екологія	Курсова робота з біології	Права людини та громадянське суспільство	Фізіологія рослин
Історія та культура України		Пропедевтична практика з психології		Здоров'я людини		Виробнича практика (педагогічна в школі)	
Іноземна мова		Іноземна мова за професійним спрямуванням					
Інформаційно-комунікаційні технології	Анатомія людини			Методика навчання біології та основ здоров'я			
Фізичне виховання				Фізична та колоїдна хімія	Генетика		Курсова робота з методики біології та здоров'я людини/хімії
Психологія		Педагогіка		Методика навчання хімії			
Ботаніка				Аналітична хімія		Біохімія	
Зоологія				Пропедевтична практика з педагогіки	Пропедевтична практика з фаху	Навчальна хіміко-лабораторна практика	Атестація
	Фізіологія людини і тварин						
Загальна та неорганічна хімія		Органічна хімія					
	Навчально-польова комплексна біологічна практика						
		БК1	БК3	БК5	БК7	БК9	БК11
		БК2	БК4	БК6	БК8	БК10	БК12
Позначено кольором компоненти							
Цикл загальної підготовки	Цикл професійної підготовки	За предметною спеціалізацією Хімія	Практична підготовка	Вибіркові компоненти	За предметною спеціалізацією Біологія та здоров'я людини	Спільні за спеціальністю 014 Середня освіта	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться у формі державного кваліфікаційного екзамену, який проводиться як перевірка теоретичних знань студентів із дисциплін, передбачених навчальним планом, та практичних умінь і навичок. Структуру державного кваліфікаційного екзамену утворюють питання на встановлення програмних результатів навчання. Державна атестація здійснюється відкрито й публічно, завершується видачею документу встановленого зразка про присудження особі ступеня вищої освіти «бакалавр» в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 014 «Середня освіта (Хімія)»

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%94%D0%90_%D0%A6%D0%94%D0%9F%D0%A3_09.2020_%D0%97%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B8_10.02.2022.pdf.

Продовження. **Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми**

	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35
ЗК 1													+	+				+
ЗК 2			+		+	+			+	+	+		+	+				+
ЗК 3	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4		+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 6									+	+			+	+		+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8										+		+		+	+	+	+	+
ЗК 9		+	+		+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+
ЗК10		+	+		+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+
ФК 1	+	+	+		+	+				+			+	+	+		+	+
ФК 2		+	+		+	+				+			+	+	+		+	+
ФК 3			+		+	+				+			+	+	+		+	+
ФК 4		+	+		+	+				+			+	+	+		+	+
ФК 5		+	+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ФК 6		+	+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ФК7		+	+		+	+				+			+	+	+		+	+
ПК1						+	+	+	+	+					+		+	+
ПК2						+	+	+	+		+				+	+		+
ПК3						+	+	+	+		+				+	+		+
ПК4						+	+	+	+	+	+				+	+		+
ПК5		+	+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ПК6	+		+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ПК7		+	+		+				+	+			+	+	+		+	+
ПК8		+	+		+				+	+			+	+	+		+	+
ПК9						+			+	+					+		+	+
ПК10			+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ПК11					+	+			+	+					+			+

ПК12	+			+	+							+						+
ПК13	+			+	+							+			+			+
ПК14	+			+	+							+			+			+
ПК15	+			+	+					+		+			+		+	+
ПК16	+			+	+					+					+		+	+
ПК17	+		+		+					+					+		+	+
ПК18			+		+	+			+	+			+	+	+		+	+

ПРН28												+					+	+
ПРН29																	+	+
ПРН30												+					+	+
ПРН31																	+	+
ПРН32																	+	+
ПРН33																	+	+
ПРН34																	+	+
ПРН35																		
ПРН36																		
ПРН37									+	+								

Продовження. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35
ПРН1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН2		+	+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ПРН3			+		+	+				+				+	+		+	+
ПРН4		+	+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ПРН5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН6					+	+				+			+	+	+		+	+
ПРН7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН8			+		+	+				+				+	+		+	+
ПРН9		+	+		+	+				+				+	+		+	+
ПРН10		+	+		+	+			+	+			+	+	+		+	+
ПРН11		+	+		+	+				+			+	+	+			+
ПРН12										+								+
ПРН13						+	+	+			+					+		+
ПРН14						+	+	+			+					+		+
ПРН15						+	+	+			+					+		+
ПРН16						+	+	+	+							+		+
ПРН17						+	+	+			+					+		+
ПРН18					+	+				+					+		+	+
ПРН19						+	+	+	+		+					+		+
ПРН20						+	+	+		+	+					+		+
ПРН21						+	+	+			+				+	+		+
ПРН22						+	+	+	+		+				+	+		+
ПРН23						+	+		+									+
ПРН24		+			+	+			+	+			+	+	+			+
ПРН25					+	+			+	+			+	+	+		+	+
ПРН26									+									+
ПРН27									+						+		+	+

ПРН28	+			+	+							+						+
ПРН29	+			+	+							+						+
ПРН30	+			+	+							+						+
ПРН31	+			+	+							+					+	+
ПРН32	+			+	+							+						+
ПРН33	+			+	+							+					+	+
ПРН34	+				+					+							+	+
ПРН35			+		+					+				+	+		+	+
ПРН36					+	+				+				+	+		+	+
ПРН37		+	+		+	+				+				+	+		+	+

